Mëso
të lexosh
KURANIN

Mëso të lexosh Kuranin

Përpiluesi: Mihrije Gagica

Redaktimi gjuhësor: Lulëzim Ymeri

Redaktimi fetar: Zahide Islami Smajli

PËRMBAJTJA

Fjala e përpiluesit

Në përpjekje për të shprehur falënderimin ndaj Allahut fuqiplotë për mirësinë e dhënies së Kuranit, përmblodha këtë material për të cilin besoj se do t'i lehtësojë përpjekjet e të interesuarve në përmbushjen e detyrimit për ta lexuar atë ashtu siç është zbritur nëpërmjet Xhibrilit عليه السلام prej Allahut ﷻ deri te pejgamberi ynë ﷺ. Për vlerën e leximit të Kuranit në mënyrën siç është zbritur na njoftojnë shumë hadithe; ndër to:

“Kush e lexon një shkronjë të Kuranit, do të marrë një sevap e cila shumëzohet dhjetëfish. Dhe nuk them se *elif-lamë-mimë* së bashku janë një shkronjë, por *elif* është një shkronjë, *lamë* është një shkronjë, dhe *mimë* është një shkronjë.”

“Ai që di të lexojë mirë Kuran, do të jetë me të ndershmit dhe të devotshmit; ai që belbëzon gjatë leximit të Kuranit, do të ketë dy shpërblime.” (Buhari)

“Shembulli i besimtarit që lexon Kuranin është si shembulli i qitros: shijen e ka të lezetshme dhe aromën e këndshme. Shembulli i besimtarit që nuk lexon Kuranin është si shembulli i hurmës: shijen e ka të ëmbël, por s'ka aromë. Shembulli i një hipokriti që lexon Kuranin është si shembulli i një borziloku: aromën e ka të mirë, por shijen të hidhët. Dhe shembulli i një hipokriti që nuk lexon Kuranin është si shembulli i mollës së hidhët: shijen e ka të hidhët dhe s'ka aromë.” (Buhari & Muslim)

Me përpilimin e materialit janë synuar vetëm të dhënat themelore në këtë fushë, siç është mësimi i shkronjave arabe dhe i shqiptimi të duhur të tyre, gjë që përfshihet në kapitullin e parë. Në kapitullin e dytë janë përmbledhur të dhënat rreth shenjave që marrin shkronjat gjatë shqiptimit të tyre në Kuran. Si në kapitullin e parë, si në të dytin janë vënë tabela që mundësojnë ushtrimin e atypëratyshëm të shkronjave, në mënyrë që ky aspekt i të mësuarit të mos zhvillohet ndaras dhe, për pasojë, të vonohet e të lihet pas dore. Pra, jam munduar të ofrojë një metodë të integruar të mësimit që nuk të lë të ndahesh pa e mësuar. Kështu, të mësuarit dhe të kuptuarit e këtij materiali, besoj, do të përbëjë një bazë solide për zhvillimin e mëtutjeshëm të njohurive rreth kësaj shkence fisnike.

E lus Allahun e gjithëfuqishëm të na japë sukses dhe bereqet në përvetësimin e këtyre mësimeve në mënyrën që të kemi dobi si në këtë botë, ashtu dhe në tjetrën.

Siguria dhe rehatia qofshin mbi të Dërguarin tonë të dashur dhe mbi të gjithë ata që ndjekin rrugën e tij deri në Ditën e Kiametit.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

KAPITULLI I PARË

ELIF, BE, TE, THE

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـا	ـا	ا	ا	ELIF
ـب	ـبـ	بـ	ب	BE
ـت	ـتـ	تـ	ت	TE
ـث	ـثـ	ثـ	ث	THE

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـا	ـا	ا	ا	ELIF

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـب	ـبـ	بـ	ب	BE

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـة ـت	ـتـ	تـ	ة ت	TE

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـث	ـثـ	ثـ	ث	THE

Gjej dhe ngjyros shkronjat e mësuara

XHIM, HE, KHA

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـج	ـجـ	جـ	ج	XHIM
ـح	ـحـ	حـ	ح	HE
ـخ	ـخـ	خـ	خ	HA

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـج	ـجـ	جـ	ج	XHIM

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـح	ـحـ	حـ	ح	HE

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـخ	ـخـ	خـ	خ	HA

Gjej dhe ngjyros shkronjat e mësuara

DEL, DHEL, RA, ZEJ

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـد	ـد	د	د	DEL
ـذ	ـذ	ذ	ذ	DHEL
ـر ر	ـر ر	ر	ر	RA
ـز	ـز	ز	ز	ZEJ

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـد	ـد	د	د	DEL

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـذ	ـذ	ذ	ذ	DHEL

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـر	ـر	ر	ر	RA

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـز	ـز	ز	ز	ZEJ

Gjej dhe ngjyros shkronjat e mësuara

SIN, SHIN, SAD, DAD

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـس	ـسـ	سـ	س	SIN
ـش	ـشـ	شـ	ش	SHIN
ـص	ـصـ	صـ	ص	SAD
ـض	ـضـ	ضـ	ض	DAD

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـس	ـسـ	سـ	س	SIN

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـش	ـشـ	شـ	ش	SHIN

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـص	ـصـ	صـ	ص	SAD

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـض	ـضـ	ضـ	ض	DAD

Gjej dhe ngjyros shkronjat e mësuara

TA, DHA, AJN, GAJN

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـط	ـطـ	طـ	ط	TA
ـظ	ـظـ	ظـ	ظ	DHA
ـع	ـعـ	عـ	ع	AJN
ـغ	ـغـ	غـ	غ	GAJN

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـط	ـطـ	طـ	ط	TA

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـظ	ـظـ	ظـ	ظ	DHA

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـع	ـعـ	عـ	ع	AJN

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـغ	ـغـ	غـ	غ	GAJN

Gjej dhe ngjyros shkronjat e mësuara

FE, KAF, KEF

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـف	ـفـ	فـ	ف	FE
ـق	ـقـ	قـ	ق	KAF
ـك	ـكـ	كـ	ك	KEF

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـف	ـفـ	فـ	ف	FE

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـق	ـقـ	قـ	ق	KAF

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـك	ـكـ	كـ	ك	KEF

Gjej dhe ngjyros shkronjat e mësuara

LAM, MIM, NUN

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـل	ـلـ	لـ	ل	LAM
ـم	ـمـ	مـ	م	MIM
ـن	ـنـ	نـ	ن	NUN

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـل	ـلـ	لـ	ل	LAM

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـم	ـمـ	مـ	م	MIM

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـن	ـنـ	نـ	ن	NUN

Gjej dhe ngjyros shkronjat e mësuara

WAW, HE, JE, HEMZEH

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـو	ـو	و	و	WAW
ـه	ـﮩـ ـهـ	هـ	ه	HE
ـي	ـيـ	يـ	ي	JE
ء أ ؤ ئ				HEMZEH

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـو	ـو	و	و	WAW

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـه	ـهـ ـﮭـ	هـ	ه	HE

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

NË FUND	NË MES	NË FILLIM	VETËM	EMËRTIMI
ـي	ـيـ	يـ	ي	JE

Plotëso tabelën me shkronjën përkatëse

				EMËRTIMI
ؤ ـؤ	ئـ ـئـ ـئ	أ ـأ	ء	HEMZEH

Gjej dhe ngjyros shkronjat e mësuara

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

KAPITULLI I DYTË

ZANORET (HAREKET) E SHKURTRA

Fjala “*harekeh*” në arabisht do thotë lëvizje. Ka tri lloje të *harekeve* (zanoreve):

1) *Fet’ha*

Shembull: بَ (be)

Mënyra e shqiptimit: *Fet’ha* shqiptohet duke ndarë nofullat dhe duke hapur gojën.

2) *Kesra*

Shembull: بِ (bi)

Mënyra si shqiptohet: *Kesra* shqiptohet duke lëshuar nofullën e poshtme.

3) *Dammeh*

Shembull: بُ (bu)

Mënyra si shqiptohet: *Dammeh* shqiptohet duke rrumbullakuar buzët plotësisht, pa i bërë bashkë.

Tabela në vazhdim tregon shkronjat arabe me *fet'ha*, *kesra* dhe *dammeh*:

أَ أُ إِ أَأُإِ	بَ بُ بِ بَبُبِ	تَ تُ تِ تَتُتِ	ثَ ثُ ثِ ثَثُثِ	جَ جُ جِ جَجُجِ	حَ حُ حِ حَحُحِ	
خَ خُ خِ خَخُخِ	دَ دُ دِ دَدُدِ	ذَ ذُ ذِ ذَذُذِ	رَ رُ رِ رَرُرِ	زَ زُ زِ زَزُزِ	سَ سُ سِ سَسُسِ	
شَ شُ شِ شَشُشِ	صَ صُ صِ صَصُصِ	ضَ ضُ ضِ ضَضُضِ	طَ طُ طِ طَطُطِ	ظَ ظُ ظِ ظَظُظِ		
عَ عُ عِ عَعُعِ	غَ غُ غِ غَغُغِ	فَ فُ فِ فَفُفِ	قَ قُ قِ قَقُقِ	كَ كُ كِ كَكُكِ	لَ لُ لِ لَلُلِ	مَ مُ مِ مَمُمِ
نَ نُ نِ نَنُنِ	وَ وُ وِ وَوُوِ	هَ هُ هِ هَهُهِ	يَ يُ يِ يَيُيِ	ءَ ءُ ءِ ئَ ؤُ ءَءُءِ ئَئَئَ ؤُؤُ		

Lexo fjalët vijuese me *fet'ha*

صَبَرَ	بَدَأَ	ذَرَأَ	سَأَلَ	أَخَذَ
شَجَرَةَ	سَكَتَ	فَتَحَ	تَرَكَ	ذَهَبَ
مَرَجَ	وَجَدَ	جَمَعَ	بَعَثَ	مَثَلَ
دَخَلَ	خَتَمَ	شَرَحَ	أَحَدَ	حَمَلَ
نَبَذَ	كَذَبَ	حَسَدَ	صَدَقَ	وَنَفَخَ
لَبَرَزَ	عَزَمَ	زَعَمَ	حَضَرَ	رَجَعَ
كَشَفَ	شَكَرَ	عَبَسَ	كَسَبَ	سَرَقَ
حَضَرَ	ضَرَبَ	نَكَصَ	فَصَلَ	صَدَقَ
نَظَرَ	ظَلَمَ	بَسَطَ	طَبَعَ	فَرَضَ
فَغَفَرَ	غَفَرَ	شَرَعَ	جَعَلَ	عَبَدَ
قَتَلَ	صَرَفَ	أَفَلَ	فَصَلَ	نَزَغَ
تَرَكَ	أَكَلَ	كَتَبَ	أَبَقَ	تَقَعَ
نَبَذَ	مَنَعَ	نَزَلَ	سَلَفَ	لَعَنَ
وَيَذَرَكَ	جَهَرَ	فَوَهَبَ	وَسَقَ	سَكَنَ

Lexo fjalët vijuese me *kesrah*

إِرَمَ	حَبِطَ	أَبَتِ	وَرَثَةِ	تَجِدَ
رَحِمَ	بَخِلَ	رَدِفَ	أَذِنَ	أَثَرِ
فَفَزِعَ	خَسِرَ	شِيَةَ	رَضِيَ	خَطِفَ
عِوَجَ	حَفِظَ	بَقِيَ	مَلِكِ	عَلِمَ
أَمِنَ	تَرَنِ	شَهِدَ	وَلَوِ	يَدَيِ
بِبَدَنِكَ	تَزِدِ	وَإِذِ	بِثَمَرِهِ	خَشِيَ
بِعِصَمِ	شِيَعِ	تَقِ	لِأَهَبَ	يَيِسَ

Lexo fjalët vijuese me *dammeh*

يَلِجُ	نَرِثُ	تُطِعِ	خَبُثَ	أُفِكَ
أَتَذَرُ	أُذُنُ	دُبُرَهُ	خُمُسَهُ	حُشِرَ
فَطُبِعَ	ضُرِبَ	صُحُفِ	رُسُلُ	زُبُرِ
خُلُقُ	تَصِفُ	غُلِبَتِ	عُثِرَ	ظُلِمَ
هُوَ	أُذُنُ	غَنَمُ	لُعِنَ	كُبِتَ
قُرِئَ	ضَعُفَ	شَجَرَةُ	يُرِدِ	رَأَوْا (1)
رُسُلُ	خُلُقُ	تَكُ	يَكُنِ	فَقُتِلَ
فَبَصَرُكَ	فَهُوَ	عُنُقِكَ	نُفِخَ	أَتَذَرُ
فَجُمِعَ	كَثُرَ	ثُلُثَهُ	حَصَبُ	لِيُرِيَهُ
عَرَضَهُمْ	وَهُوَ	ذُبِحَ	أَعِظُكَ	صُحُفِ

Kjo shenjë (ْ) quhet *Sukuni*-rreth. Kjo e bën të heshtur shkronjën, si te fjalët أُوْلَئِكَ apo رَأَوْا

SHKRONJAT SEKINE

Domethënia e *sekines*: Kjo nënkupton palëvizshmëri, domethënë një shkronjë në të cilën nuk ka lëvizje.

Mënyra si shkruhet: Një shkronjë *sekine* ose nuk ka *hareke* (zanore) përmbi, ose ka një *sukun* “ ْ ” përmbi.

Shënim: Një shkronjë *sekineh* gjithmonë paraprihet nga një shkronjë me *hareke* përmbi.

Tabela në vijim tregon alfabetin arab me *sukun* (të paraprirë me një shkronjë me *hareke*, meqë fjala arabe s'mund të nisë me një shkronjë *sakin*)

تَأْ	يَأْ	بَبْ	دَبْ	تَتْ	رَتْ
ثَثْ	حَثْ	جَجْ	حَجْ	حَحْ	مَحْ
خَخْ	رَخْ	دَدْ	سَدْ	ذَذْ	يَذْ
رَرْ	تَرْ	زَزْ	عَزْ	سَسْ	يَسْ
شَشْ	غَشْ	صَصْ	قَصْ	ضَضْ	غَضْ
طَطْ	قَطْ	ظَظْ	حَظْ	عَعْ	مَعْ
غَغْ	يَغْ	فَفْ	لَفْ	قَقْ	رَقْ
كَكْ	فَكْ	لَلْ	هَلْ	مَمْ	أَمْ
نَنْ	عَنْ	هَهْ	مَهْ	وَوْ	أَوْ
يَيْ	كَيْ	كَمْ	لَنْ	مَنْ	مِنْ

Lexo fjalët me *sukun*

هُمْ أَلَمْ نَجْعَلِ يَوْمَ مَنْ

وَأَهْدِيَكَ لَمْ عَنْهُ مِنْ وَلَقَدْ

عَلَيْهِ وَأَذِنَتْ وَأَلْقَتْ فَسَوْفَ أُقْسِمُ

أَمْهِلْهُمْ أَخْرَجَ يَعْلَمُ أَفْلَحَ كَيْفَ

رِزْقَهُ يَقْدِرَ أَهْلَكْتُ فَدَمْدَمَ تَقْهَرْ

إِذْ فَأَيْنَ مِنْهُمْ تُخْلَقْ وِزْرَكَ

هَلْ بِقَوْلِ لَهُمْ سُطِحَتْ تَنْهَرْ

أَخْلَدَهُ	عَنْهُ	أَلْفِ	يَلِدْ	فَأَثَرْنَ
فَلْيَدْعُ	تُطِعْهُ	وَأَخْرَجَتِ	يَعْمَلْ	عَيْنَ
قُلْ	أَعْبُدُ	نَصْرُ	وَرَأَيْتَ	بِحَمْدِ
وَأَرْسَلَ	إِنْ	فِرْعَوْنَ	سَوْطَ	ظَهْرَكَ
ذِكْرَكَ	فَرَغْتَ	أَحْسَنِ	غَيْرُ	بَعْدُ
بِإِذْنِ	مَطْلَعِ	أَهْلِ	خَيْرُ	زُلْزِلَتِ
فَوَسَطْنَ	يَعْلَمُ	بِهِمْ	لَوْ	عِلْمَ

SHKRONJAT MEDD

Domethënia e *medd*: Kjo nënkupton zgjatje

Llojet e shkronjave *medd*:

Elif i paraprirë nga çfarëdo shkronje me *fet'ha* përmbi; shkruar si (ا) ose si (ٰ).

1) *Waw-sekineh* i paraprirë nga çfarëdo shkronje me një *dammeh* përmbi; shkruar si (و) ose si (ۥ)

2) *Jaa-sekine* e paraprirë nga çfarëdo shkronje me një *kesra* përfund; shkruar si (ى) ose si (ۦ)

Mënyra si shqiptohet: Një shkronjë *medd* shqiptohet duke zgjatur *hareken* përmbi shkronjën para saj.

Shembull:

ELIF MED	وَكَوَاعِبَ	أَنذَرۡتُكُمۡ
WAW MED	يَسۡمَعُونَ	دَاوُۥدُ
JA MED	يُدۡرِيكَ	إِۦلَٰفِهِمۡ

Shkronjat me *elif-medd*

Shkronja me Elif Med	Shkronja	Shkronja me Elif Med	Shkronja	Shkronja me Elif Med	Shkronja	Shkronja me Elif Med	Shkronja
ثَا	ثَ	تَا	تَ	بَا	بَ	ءَ ا	ءَ
دَا	دَ	خَا	خَ	حَا	حَ	جَا	جَ
سَا	سَ	زَا	زَ	رَا	رَ	ذَا	ذَ
طَا	طَ	ضَا	ضَ	صَا	صَ	شَا	شَ
فَا	فَ	غَا	غَ	عَا	عَ	ظَا	ظَ
مَا	مَ	لا	لَ	كَا	كَ	قَا	قَ
يَا	يَ	وَا	وَ	هَا	هَــ	نَا	نَ

Lexo fjalët vijuese me *elif-medd*

ءَادَمُ بِـَٔالِ تَبَٰرَكَ أَبَىٰ تَابَ

خِتَٰمُهُۥ أَتَىٰ مَّثَانِىَ أُنثَىٰ جَآءَتْكَ

تُحَادِدِ وَأَصْلَحَا تَخَاصُمُ سَجَىٰ دَابِرَ

حَٰجَجْتُمْ هَدَىٰ ذَاتَ فَذَاقَتْ إِذَا

فَخَرَاجُ تَتْرَا زِلْزَالَهَا لِتُجْزَىٰ فَسَالَتْ

عَسَىٰ شَانِئَكَ يَشَآءُ صَاحِبُهُۥ وَعَصَىٰ

ضَاقَتْ يَرْضَىٰ سُلْطَٰنُهُۥ أَعْطَىٰ ظَٰهِرَ

عِظَامَهُۥ عَٰلِمُ طَعَامُ غَالِبَ مَغَانِمَ

فَاتَكُمْ كَفَىٰ قَالَ نَفَقَٰتُهُمْ فَسَقَىٰ

يَكَادُ أَزْكَىٰ صَلَاتُهُمْ سَيَصْلَىٰ مَٰلِكِ

مَهْمَا نَارُ أَعْطَيْنَٰكَ هَآؤُمُ أَأَلْهَٰتُكُمْ

وَارِدُهَا وَتَوَاصَوْا۟ هَوَىٰ يَـٰشُعَيْبُ وَأَلْفَيَا

Shkronjat arabe me *jaa-medd*

Shkronja me Ja Med	Shkronja	Shkronja me Ja Med	Shkronja	Shkronja me Ja Med	Shkronja	Shkronja me Ja Med	Shkronja
ثِى	ثِ	تِى	تِ	بِى	بِ	ئِى	ءِ
دِى	دِ	خِى	خِ	حِى	حِ	جِى	جِ
سِى	سِ	زِى	زِ	رِى	رِ	ذِى	ذِ
طِى	طِ	ضِى	ضِ	صِى	صِ	شِى	شِ
فِى	فِ	غِى	غِ	عِى	عِ	ظِى	ظِ
مِى	مِ	لِى	لِ	كِى	كِ	قِى	قِ
يِى	ىِ	وِى	وِ	هِى	هِـــ	نِى	نِ

Fjalë me *ja-medd*

وَإِيتَآءِ لِإِيلَٰفِ دُعَآءِىٓ سَبِيلِ بِّكِتَٰبِى

يَأْتِى يَأْتِيكُم تُثِيرُ جِيدِهَا أُجِيبُ

حِينَ أُحِيطَ خِيفَتِهِۦ أَخِيهِ دِينِ

حَدِيثُ وَيَهْدِى مَعَاذِيرَهُۥ رِيحُكُمْ يُرِيدُ

تَجْرِى زِينَتَكُمْ نَّزِيدَكُمْ سِيِّـَٔتْ نَفْسِى

شِيعَتِهِۦ يُغْشِى مُخْلِصِينَ ضِيزَىٰٓ أَرْضِى

مُعْرِضِينَ يُعْطِيكَ حَٰفِظِينَ عِيسَىٰ

وَيُعِيدُ أَقْلِعِى وَغِيضَ أَبْتَغِى قِيلَ

يَشْفِينِ وَتُخْفِى تَقِيكُمُ وَأَكِيدُ وَتَشْتَكِىٓ

سَأُصْلِيهِ رُسُلِى مِيرَٰثُ جَٰثِمِينَ يَزْنِينَ

تُجِيرَنِى يَهِيجُ تَسْتَوِى تُحْيِيكُمْ يَسْتَحْىِۦٓ

Shkronjat arabe me *waw-medd*

Shkronja me Waw Med	Shkronja	Shkronja me Waw Med	Shkronja	Shkronja me Waw Med	Shkronja	Shkronja me Waw Med	Shkronja
ثُو	ثُ	تُو	تُ	بُو	بُ	أُو	أُ
دُو	دُ	خُو	خُ	حُو	حُ	جُو	جُ
سُو	سُ	زُو	زُ	رُو	رُ	ذُو	ذُ
طُو	طُ	ضُو	ضُ	صُو	صُ	شُو	شُ
فُو	فُ	غُو	غُ	عُو	عُ	ظُو	ظُ
مُو	مُ	لُو	لُ	كُو	كُ	قُو	قُ
يُو	يُ	وُو	وُ	هُو	هُـــ	نُو	نُ

Fjalë me *waw-medd*

أُوحِيَ وَيَدْرَءُونَ لِيَسُـُٔوا۟ بُورِكَ تَحْسَبُونَ

وَيَلْعَبُوا۟ تُوعَدُونَ وَيَأْتُوكُم وَيُؤْتُوا۟ تُبْعَثُونَ

لَبِثُوٓا۟ تَخْرُجُونَ وَيَرْجُوا۟ حُوتَهُمَا تَنَـٰصِحُونَ

فَتَحُوا۟ نَخُوضُ لَحَـٰفِظِينَ وَتَحْفَظُوا۟ دُونِهِۦ

تَفْقِدُونَ لِّيَشْهَدُوا۟ عُوقِبَ يَدْعُونَ تَدْعُوا۟

وَيَبْغُونَ لِتَبْلُغُوٓا۟ وَفُومِهَا وَتَحْلِفُونَ وَأَوْفُوا۟

قُولُوٓا۟ يَعْقُوبَ لِيَذُوقُوا۟ قُولُوٓا۟ يَعْقُوبَ

أَشْكُوا۟ يَـٰلُوطُ لِيَذُوقُوا۟ كُونِى لِيَكُونَ

جُلُودِ قَالُوٓا۟ مُوسَىٰٓ ثَمُودَ تَعْلَمُوٓا۟

نُورُ تُحْصِنُونَ كَانُوا۟ يَـٰهُودُ يَعْمَهُونَ

كَرِهُوا۟ نُورُ تُحْصِنُونَ كَانُوا۟ يَـٰهُودُ

يَعْمَهُونَ كَرِهُوا۟ وُۥرِىَ دَاوُۥدُ تَلْوُۥٓا۟

Lexo me kujdes fjalët në vijim

أَيْنَ لِإِيلَٰفِ بَيْنَ سَبِيلِى يَأْتِيكُم

تَنَٰجَيْتُمْ أُجِيبُ حَيْثُ أُحِيطَ خَيْرَ

يَدَيْهِ حَدِيثُ يُؤْذِنَ شَهْرَيْنِ يُرِيدُ

زَيْتُهَا نَّزِيدَكُمْ وَعَصَيْنَا مُخْلِصِينَ قَضَيْتَ

لِكَىْ وَأَكِيدُ أَخْفَيْتُمْ سَأُصْلِيهِ يُعْطِيكَ

عَلَيْهِ تُحْيِيكُمْ لَحَٰفِظِينَ غَيْرِى أَعْطَيْنَٰكَ

أَوْجَفْتُمْ وَيَدْرَءُونَ فَأَبَوْاْ وَتَحْسَبُونَ أَتَوْاْ

وَيَأْتُوكُم تَعْثَوْاْ تُبْعَثُونَ وَتَنَٰجَوْاْ تَخْرُجُونَ

حَوْلَ يَلْعَبُونَ فَنَادَواْ رَّوْحِ رُّوحِهِۦ

زَوْجَانِ يَكْنِزُونَ بِصَوْتِكَ مَّشَوْاْ يَمْشُونَ

يُعْطَوْاْ يُعْطُواْ تَخْرُصُونَ يَرْضَوْنَهُۥ ثَمُودَ

سَعَوْ فَوْقَ وَيَدْعُونَنَا وَتَحْلِفُونَ قَوْسَيْنِ

ET-TENWIN

Domethënia e *tenwin*: Kjo është një *nun-sekine* që ndodh në fund të emrave.

Llojet e *tenwinit*:

1) *Tenwin-fet'ha*, që shqiptohet me *fet'ha* mbi shkronjën e bashkuar me *nun-sekine*

   Shembull: بً = بَ + نْ

2) *Tenwin-kesra*: Kjo shqiptohet me *kesra* mbi shkronjën e bashkuar me *nun-sekine*.

   Shembull: بٍ = بِ + نْ

3) *Tenwin-dammeh*: Kjo shqiptohet me *dammeh* mbi shkronjën e bashkuar me *nun-sekine.*

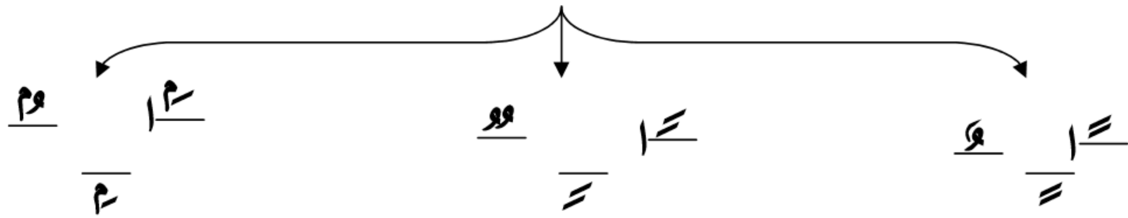
   Shembull: بٌ = بُ + نْ

Mënyra si shqiptohet: *Tenwini* gjithmonë vjen në fund të fjalës. Mënyra e shqiptimit të *tenwinit* është njësoj si e një *nun-sekineh* në fund të fjalës.

Format e *tenwinit* në Kuran

Et-Tenwin mund të shkruhet në tri mënyra në tekstin Kuranor.

Format e *Tenwinit*

Shembuj:

تُرَاباً	سَبْعًا	خَلْقًا
خَوْفٍ	عَدْنٍ	ذَرَّةٍ
حَامِيَةٌ	خَٰشِعَةٌ	وَاجِفَةٌ

Shkronjat arabe me *tenwin*

Tenwin Dammeh	*Tenwin Kesrah*	*Tenwin Fet'ha*	Shkronja	*Tenwin Dammeh*	*Tenwin Kesrah*	*Tenwin Fet'ha*	Shkronja
بٌ	بٍ	بًا	ب	ءٌ	ءٍ	ءً	أ
ةٌ	ةٍ	ةً	ة	تٌ	تٍ	تًا	ت
جٌ	جٍ	جًا	ج	ثٌ	ثٍ	ثًا	ث
خٌ	خٍ	خًا	خ	حٌ	حٍ	حًا	ح
ذٌ	ذٍ	ذًا	ذ	دٌ	دٍ	دًا	د
زٌ	زٍ	زًا	ز	رٌ	رٍ	رًا	ر
شٌ	شٍ	شًا	ش	سٌ	سٍ	سًا	س
ضٌ	ضٍ	ضًا	ض	صٌ	صٍ	صًا	ص
ظٌ	ظٍ	ظًا	ظ	طٌ	طٍ	طًا	ط
غٌ	غٍ	غًا	غ	عٌ	عٍ	عًا	ع
قٌ	قٍ	قًا	ق	فٌ	فٍ	فًا	ف
لٌ	لٍ	لاً	ل	كٌ	كٍ	كًا	ك
نٌ	نٍ	نًا	ن	مٌ	مٍ	مًا	م
وٌ	وٍ	وًا	و	هٌ	هٍ	هًا	هـ
				يٌ	يٍ	يًا	ي

Fjalë me *tenwin*

شَيْـًٔا جُزْءًا مَآءً ءَاسِنٍ نَبَؤٌاْ

نَبَإٍ ضُحًى هُدًى طُوًى مُّفْتَرًى

لَنَسْفَعًۢا وَلَيَكُونًا عَدْنٍ كُفُوًا عَظِيمًا

حَاسِدٍ نَبَاتًا نَبَاتًا بَغْتَةً نُوحٌ

غَاسِقٍ ظَهِيرٌ سَحَابٌ مَّرْكُومٌ يَسِيرٌ

حُمُرٌ نَفْسٍ سُرُرٌ بِمُصَيْطِرٍ عَشْرٍ

قَسَمٌ حِجْرٍ أَكْلًا كَبَدٍ مَتْرَبَةٍ

مَسْغَبَةٍ شَهْرٍ ضَبْحًا خُسْرٍ وَيْلٌ

طَيْرًا لَهَبٍ لَهَبٍ رُوَيْدًۢا طَبَقًا

طَبَقٍ مُعْتَدٍ لَوْحٍ ذِكْرٌ تَذْكِرَةٌ

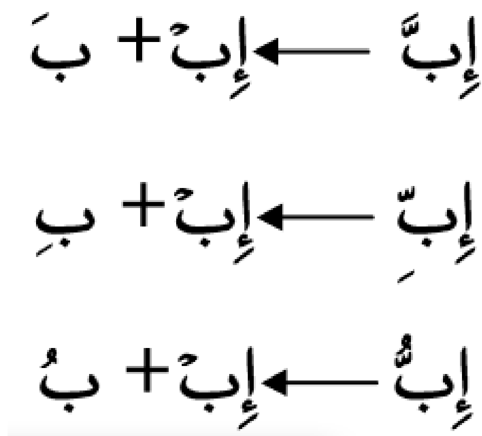
عَيْنًا سَفَرَةٍ كَدْحًا مُحِيطٌۢ عَرْشٌ

ESH-SHEDDEH

Domethënia e *sheddes*: Kjo do të thotë që një shkronjë ta bësh si dy shkronja të njëjta

Mënyra si shkruhet: Shenja *esh-Sheddeh* shkruhet (ّ) përmbi shkronjë

Mënyra si shqiptohet: *Sheddeh* e shndërron shkronjën në dy shkronja identike. E para nga këto shkronja do të ketë *sukun*, ndërsa e dyta do të ketë *hareke* (zanore) që vjen me *sheddeh*.

Për të shqiptuar një shkronjë *mushedded* lexuesi duhet ta theksojë atë paksa dhe të qëndrojë në të, pastaj ta shqiptojë *hareken* që vjen me *sheddeh*.

Shënim: Shkronja që ka *shedde* përmbi, quhet shkronjë *mushedded*.

Shkronjat arabe me *sheddeh*

Sheddeh me *Dammeh*	*Sheddeh* me *Kesrah*	Sheddeh me Fet'ha	Shkronja	*Sheddeh* me *Dammeh*	*Sheddeh* me *Kesrah*	Sheddeh me Fet'ha	Shkronja
تَتُّ	تَتِّ	تَتَّ	ت	تَبُّ	تَبِّ	تَبَّ	ب
تَجُّ	تَجِّ	تَجَّ	ج	تَثُّ	تَثِّ	تَثَّ	ث
تَخُّ	تَخِّ	تَخَّ	خ	تَحُّ	تَحِّ	تَحَّ	ح
تَذُّ	تَذِّ	تَذَّ	ذ	تَدُّ	تَدِّ	تَدَّ	د
تَـــزُّ	تَـــزِّ	تَـــزَّ	ز	تَـــرُّ	تَـــرِّ	تَـــرَّ	ر
تَشُّ	تَشِّ	تَشَّ	ش	تَسُّ	تَسِّ	تَسَّ	س
تَضُّ	تَضِّ	تَضَّ	ض	تَصُّ	تَصِّ	تَصَّ	ص
تَظُّ	تَظِّ	تَظَّ	ظ	تَطُّ	تَطِّ	تَطَّ	ط
تَغُّ	تَغِّ	تَغَّ	غ	تَعُّ	تَعِّ	تَعَّ	ع
تَقُّ	تَقِّ	تَقَّ	ق	تَفِّ	تَفِّ	تَفَّ	ف
تَلُّ	تَلِّ	تَلَّ	ل	تَكُّ	تَكِّ	تَكَّ	ك
تَنُّ	تَنِّ	تَنَّ	ن	تَمُّ	تَمِّ	تَمَّ	م
تَـــوُّ	تَـــوِّ	تَـــوَّ	و	تَـــهُّ	تَـــهِّ	تَـــهَّ	هـــ
				تَىُّ	تَىِّ	تَىَّ	ى

Lexo fjalët vijuese me *sheddeh*

إِنَّ	وَسُيِّرَتِ	جَهَنَّمَ	وَغَسَّاقًا
يَتَكَلَّمُونَ	قَدَّمَتْ	كَرَّةٌ	وَهَّاجًا
فَسَوَّىٰهَا	وَبُرِّزَتِ	أَيَّانَ	عَشِيَّةً
شَقًّا	حَبًّا	يَفِرُّ	لِكُلِّ
أَشَدُّ	فَفِرُّوٓاْ	وَهُزِّيٓ	مَّشَّآءِۭ
سِتِّينَ	يَقُصُّونَ	تَلَظَّىٰ	يُدَعُّونَ
تَوَّابًا	خَتَّارٍ	زُوِّجَتْ	سُعِّرَتْ
فَسَوَّىٰكَ	أَيِّ	رَكَّبَكَ	سِجِّينٍ
ثُوِّبَ	مُدَّتْ	وَتَخَلَّتْ	وَحُقَّتْ
تَنَفَّسَ	قُوَّةٍ	رَبُّ	وَأَخَّرَتْ
يُكَذِّبُ	ثَجَّاجًا	حَبًّا	وَجَنَّٰتٍ
غَرَّكَ	إِنَّهُمْ	كِذَّابًا	لِلْمُتَّقِينَ

عِلِّيُّونَ	تَلَهَّىٰ	يَسَّرَهُۥ	صَبًّا
لَتَرۡكَبُنَّ	سُيِّرَتۡ	عُطِّلَتۡ	سُجِّرَتۡ
شُحَّ	وَلِيُمَحِّصَ	يُؤَخِّرَ	تُحَدِّثُ
سَخَّرَهَا	وَأَعَزُّ	يَمَسُّهُمُ	يَنقَضَّ
تَحُضُّ	تَخُطُّهُۥ	وَنَعَّمَهُۥ	يُعَظِّمۡ
تَخَفِّفَ	حَقَّ	وَتَوَكَّلۡ	فَذَكِّرۡ
تَخَوُّفٍ	وَيُطَهِّرَكُمۡ	حَظًّا	أُفِّ
شَكٍّ	شَقًّا	صَفًّا	خَفِيٍّ
صَبَّارٍ	رَبِّى	تُحِبُّونَ	نَجَّيۡنَا
تَرَدَّىٰٓ	يَهِدِّىٓ	رُدُّوٓاْ	تُحَآجُّونَ
نَضَّاخَتَانِ	يَغُضُّونَ	يُوَفِّيهِمُ	فَتَلَقَّىٰٓ
جَلَّىٰهَا	مُحِلِّى	وَيُمَنِّيهِمۡ	جَنَّٰتُ

ٱللَّهُ

ISMUL-XHELALEH

Nëse para *ismul-xhelaleh* gjendet *fet'ha* ose *dammeh*, *lam*-i në *ismul-xhelaleh* do të shqiptohet si e rëndë, si në shembujt në vijim:

قَالُواْ ٱللَّهُمَّ	سُبْحَٰنَكَ ٱللَّهُمَّ	يَشَآءَ ٱللَّهُ	وَٱللَّهُ

Nëse para *ismul-xhelaleh* gjendet *kesrah* ose brenda tij ka *kesrah*, *lam*-i në *ismul-xhelaleh* do të shqiptohet si e lehtë, si në shembujt në vijim:

قُلِ ٱللَّهُمَّ	دِينِ ٱللَّهِ	لِلَّهِ	بِٱللَّهِ

Nëse recituesi fillon recitimin prej *ismul-xhelaleh*, mbi *hemzetul-wesl* vendoset një *fet'ha* dhe *lam*-i do të shqiptohet si e rëndë.

ٱلْ

LAAM ET-TA'RIF

Prania e *lam et-ta'rif* para një emri e bën të shquar atë emër.

1) *Laam et-ta'rif* duhet të jetë *sekineh* gjithmonë.

2) *Laam et-ta'rif* ndodh vetëm si shkronjë e dytë e një emri; ajo pason *hemzetul-wasl*.

Laam et-ta'rif

Laam shemsijjeh ٱل

Nëse shkronja që pason

Laam et-ta'rif ka *shedde*,

Laam et-ta'rif s'do të shqiptohet

ٱلنَّهَارَ

ٱلسَّمَآءُ

ٱلرَّحْمَـٰنِ

Laam kamerijjeh ٱلْ

Nëse shkronja që pason *Laam et-ta'rif*

Nuk ka një *sheddeh* përmbi,

Laam et-ta'rif shqiptohet

وَٱلْجِبَالَ

ٱلْمَرْءُ

ٱلْكَافِرُ

Nëse fillon recitimin prej fjalës e cila fillon me *lam et-ta'rif*, atëherë mbi *hemzetul-wasl* (ٱ) vendoset një *fet'ha*, si në shembujt me poshtë:

ٱلْـَٔاخِرَةِ ٱلْكَفَرَةُ ٱلْفَجَرَةُ ٱلْـَٔايَةَ ٱلْكُبْرَىٰ

ٱلْجَحِيمُ ٱلْأَبْرَارِ ٱلْأَوَّلِينَ ٱلْمُقَدَّسِ بِٱلْأُفُقِ

ٱلْمُبِينِ ٱلسَّمَآءُ ٱلظَّـٰلِمِينَ ٱلسَّآئِلَ ٱلْأَعْلَىٰ

Nëse fillon leximin me një fjalë para fjalës me lam et-tar'rif, atëherë hemzetul-wasl (ٱ) nuk shqiptohet, si në shembujt me poshtë:

فَٱلْمُدَبِّرَٰتِ بِٱلْأُفُقِ وَٱلْمُكَذِّبِينَ بِٱلنُّذُرِ إِنَّ ٱلْأَبْرَارَ

وَٱلْمَلَـٰٓئِكَةُ وَٱلتَّرَآئِبِ رَبِّهِ ٱلْأَعْلَىٰ أَسَـٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ

وَٱلْمُكَذِّبِينَ وَٱلرُّوحُ إِنَّ ٱلْأَبْرَارَ تَعْرُجُ ٱلْمَلَـٰٓئِكَةُ

تُحِبُّونَ ٱلْعَاجِلَةَ

Një rregull shumë i rëndësishëm i *hemzetul-wasl* (ٱ)

Nëse *hemzetul-wasl* paraprihet nga një shkronjë *medd*, shkronja që paraprin shkronjën *medd* lidhet drejtpërsëdrejti me shkronjën që pason *hemzetul-wasl*.

Shembuj:

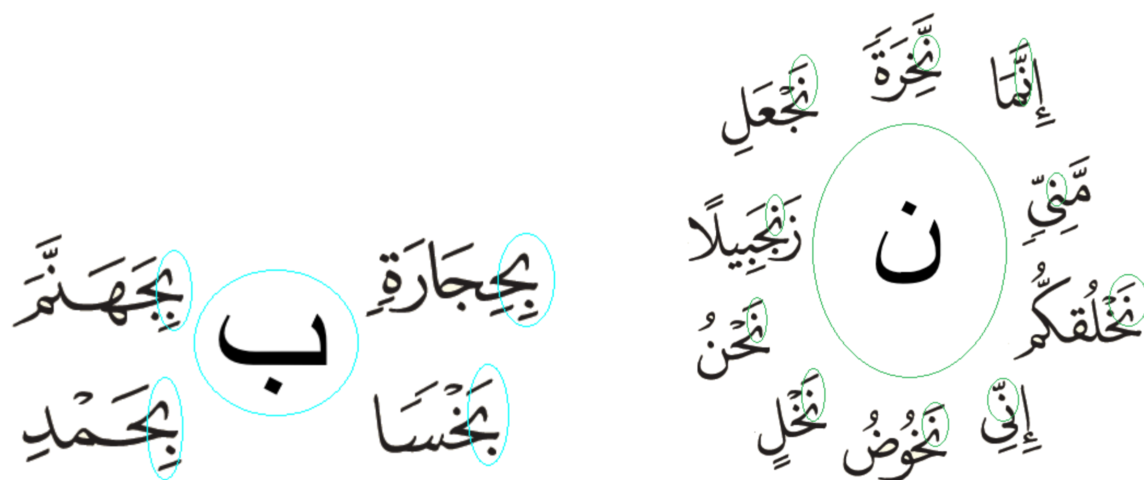
قَالُواْ ٱلْـَٔـٰنَ — وَإِذَا ٱلْبِحَارُ — إِذَا ٱلسَّمَآءُ

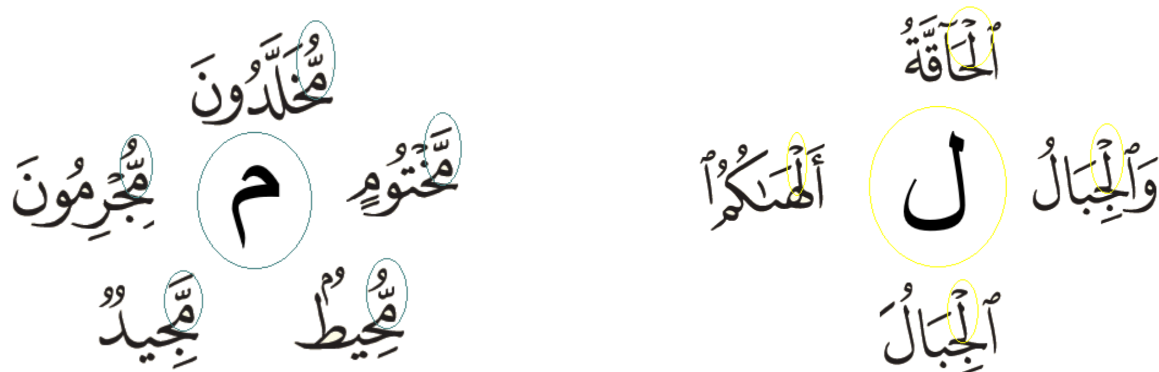
عَهْدِى ٱلظَّـٰلِمِينَ — يَـٰٓأَيُّهَا ٱلْإِنسَـٰنُ — إِذَا ٱكْتَالُواْ

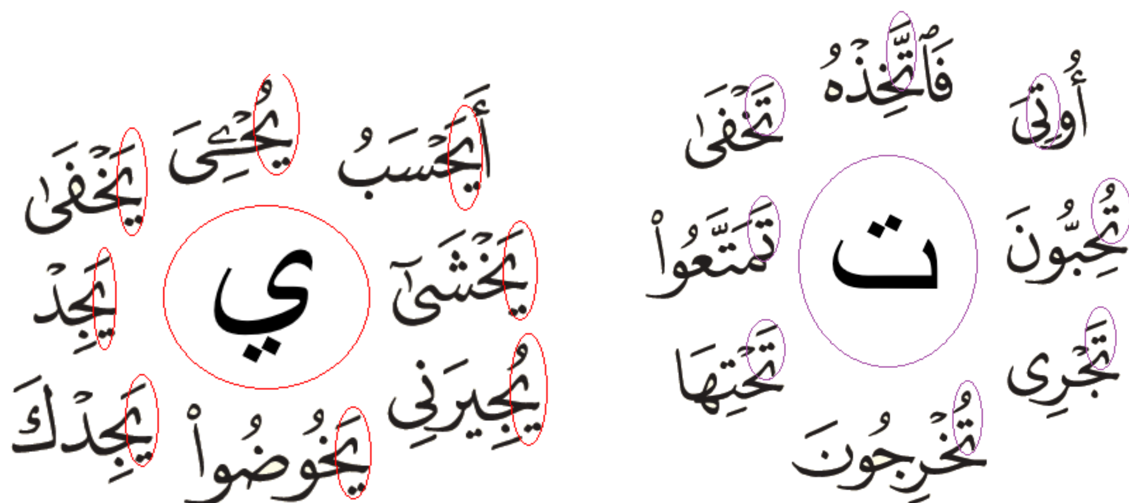
لَصَالُواْ ٱلْجَحِيمِ — إِلَّا ٱبْتِغَآءَ — فَلَا ٱقْتَحَمَ

Sqarim lidhur me të shkruarit e një shkronje përmbi një shkronjë tjetër

Në Kuran gjejmë shkronja të shënuara mbi njëra-tjetrën. Tabelat në vijim paraqesin disa nga këta shembuj.

Referime

Materiali i kapitullit të dytë është marrë nga punimi “Learn How To Read Al-Qur’an” nga autorja Maha Rashid.